

คู่มือโครงการส่งเสริมการเกษตร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. 2567

โครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ปี 2567

1. ความเชื่อมโยง

- 1.1 ยุทธศาสตร์ชาติ : ยุทธศาสตร์ที่ 2 ด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน
- 1.2 แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็น (3) การเกษตร
  - แผนแม่บทย่อย : : การพัฒนาระบบนิเวศการเกษตร
- 1.3 แผนปฏิรูปประเทศ: ด้านเศรษฐกิจ

2. หลักการและเหตุผล

ระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ เป็นการดำเนินงานซึ่งเน้นการรวมกลุ่มของเกษตรกรรายย่อยในพื้นที่ โดยวางระบบการผลิตและการบริหารจัดการในแนวทางเดียวกัน เพื่อประหยัดต้นทุนและเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต โดยเน้นการผลิตให้สอดคล้องกับความต้องการของตลาด ตามนโยบายการตลาดนำการผลิต นำไปสู่การจัดการสินค้าเกษตรสู่สมดุลระหว่างอุปสงค์และอุปทาน สร้างเสถียรภาพของราคาสินค้าเกษตรได้อย่างมั่นคงในอนาคต ตามแผนปฏิรูปการเกษตร โดยเกษตรกรยังคงเป็นเจ้าของพื้นที่และร่วมกันดำเนินการบริหารจัดการการผลิต ทั้งนี้ การกำหนดพื้นที่เป้าหมายของเกษตรแปลงใหญ่ ดำเนินการในพื้นที่ต่างๆ เช่น พื้นที่ในเขตชลประทาน พื้นที่ปฏิรูปที่ดิน พื้นที่ในเขตสหกรณ์นิคม และพื้นที่เกษตรทั่วไป โดยเกษตรกรสมาชิกแปลงใหญ่จะร่วมกันกำหนดเป้าหมายการผลิต การถ่ายทอดเทคโนโลยี การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตทุกขั้นตอน จนถึงเชื่อมโยงตลาดกับภาคเอกชนแบบประชารัฐ การปรับระบบส่งเสริมเกษตรแปลงใหญ่ จะก่อให้เกิดความร่วมมือในการผลิต โดยเกษตรกรหรือองค์กรเกษตรกรในพื้นที่ที่มีการดำเนินกิจกรรมที่ใกล้เคียงกันหรือติดต่อกันเป็นแปลงใหญ่ทำให้เกิดขนาดเศรษฐกิจที่ใหญ่ขึ้น (Economy of Scale)

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้มอบหมายให้กรมส่งเสริมการเกษตร ซึ่งมีภารกิจในการส่งเสริมและถ่ายทอดเทคโนโลยีการเกษตร ส่งเสริมการผลิตสินค้าเกษตรของเกษตรกรให้มีคุณภาพได้มาตรฐาน เพื่อเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันของสินค้าเกษตร และเพิ่มรายได้ของเกษตรกร ตลอดจนดูแลคุณภาพชีวิตของเกษตรกร จัดทำโครงการระบบส่งเสริมเกษตรแบบแปลงใหญ่ ที่มีการบริหารจัดการร่วมกัน ให้เกษตรกรเป็นศูนย์กลางในการดำเนินงาน ผลักดันให้เกษตรกรรวมกลุ่มในการผลิตเพื่อร่วมกันจัดหาปัจจัยการผลิตที่มีคุณภาพดี ราคาถูก และการใช้เทคโนโลยีการเกษตรที่เหมาะสม เช่น เครื่องจักรกลการเกษตร (Motor Pool) เพื่อลดต้นทุน เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร ตลอดจนการจัดการด้านการตลาด ช่วยพัฒนาเกษตรกรให้มีคุณภาพชีวิตดีขึ้น มีการพัฒนาเชิงพื้นที่ตามศักยภาพ ส่งเสริมพัฒนาคุณภาพสินค้าเกษตรตามความต้องการตลาด ด้วยการบูรณาการ ทุกภาคส่วน โดยหน่วยงานภาครัฐให้การสนับสนุนและอำนวยความสะดวก เป็นการเพิ่มอำนาจการต่อรองของเกษตรกร ตลอดจนกระบวนการผลิต ตลอดโซ่อุปทาน จากการดำเนินงานที่ผ่านมาจังหวัดสมุทรสาคร มีแปลงใหญ่ที่ขึ้นทะเบียนจำนวนทั้งสิ้น 26 แปลง เกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน 816 ราย พื้นที่ 11,086 ไร่

3. วัตถุประสงค์

3.1 เพื่อสนับสนุนให้เกษตรกรมีการรวมกลุ่มทำการผลิตสินค้าเกษตร ด้านสินค้าพืช ปศุสัตว์ ประมง และเกลือทะเล มีการบริหารจัดการร่วมกัน เพื่อให้เกิดการรวมกันผลิตและรวมกันจำหน่ายโดยมีตลาดรองรับที่แน่นอน

3.2 เพื่อให้เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐานภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

3.3 พัฒนาสมาชิกแปลงใหญ่สู่กลุ่มวิสาหกิจชุมชนขนาดย่อม (SME)

4. เป้าหมาย/สถานที่ดำเนินการ

4.1 พื้นที่ดำเนินการ 3 อำเภอ ในจังหวัดสมุทรสาคร ได้แก่ อำเภอเมืองสมุทรสาคร อำเภอกระทุ่มแบน และอำเภอบ้านแพ้ว

5. กิจกรรม และวิธีการดำเนินงาน

5.1 การบริหารจัดการโครงการ

5.1.1 การประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่าย ศพก. และแปลงใหญ่ (แนวทางการจัดประชุมตามภาคผนวก)

จัดประชุมเครือข่ายของคณะกรรมการแปลงใหญ่ ระดับอำเภอ ระดับจังหวัด เครือข่ายละ 4 ครั้ง เพื่อวางแผนการพัฒนาแปลงใหญ่

ระดับอำเภอ 3 อำเภอ จำนวน 4 ครั้ง

ระดับจังหวัด จำนวน 4 ครั้ง

5.1.2 การจัดทำบัตรประจำตัวคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ทุกระดับ

จังหวัดดำเนินการจัดทำบัตรประจำตัวคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ทุกระดับ (แนวทางการจัดทำบัตรประจำตัวคณะกรรมการเครือข่ายฯ ตามภาคผนวก) (ดำเนินการเรียบร้อยแล้ว)

5.1.3 การติดตามและประเมินผลโครงการ

ติดตาม กำกับการทำงานให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ของโครงการ โดยสำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

5.1.4 การประกวดแปลง

กรมส่งเสริมการเกษตร จัดทำหลักเกณฑ์การประกวดแปลงใหญ่ ปี 2567 จัดส่งให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องต่อไป

8.3 ตัวชี้วัด

- เชิงปริมาณ

1. การประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก.
ระดับอำเภอ อำเภอละ 4 ครั้ง

2. การประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก.
ระดับจังหวัด จำนวน 4 ครั้ง

- เชิงคุณภาพ

1. คณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับอำเภอ เข้าร่วมประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับอำเภอ ครบ 4 ครั้ง

2. คณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ระดับจังหวัด เข้าร่วมประชุมเชื่อมโยงการดำเนินงานคณะกรรมการเครือข่ายแปลงใหญ่ และ ศพก. ระดับจังหวัด ครบ 4 ครั้ง

9. ผลที่คาดว่าจะได้รับ

เกษตรกรสามารถลดต้นทุนการผลิตและมีผลผลิตต่อหน่วยเพิ่มขึ้น รวมทั้งผลผลิตมีคุณภาพได้มาตรฐาน ภายใต้การบูรณาการของหน่วยงานภาครัฐและเอกชน

10. การประเมินผลโครงการ

10.1 ระบบ e-Project

10.2 ระบบ Co-farm.doae.go.th

11. หน่วยงาน/ผู้รับผิดชอบ

11.1 สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรสาคร

1) นายสมชาย สี่โต

ตำแหน่ง หัวหน้ากลุ่มส่งเสริมและพัฒนาการผลิต

เบอร์โทรศัพท์ : 034 - 411043 , 089 - 8029933

E - mail : sknproduction.doae@gmail.com

2) นางสาวภััสสร วิชัยดิษฐ์

ตำแหน่ง นักวิชาการส่งเสริมการเกษตรปฏิบัติการ

เบอร์โทรศัพท์ : 034 - 411043 , 082 - 2068545

E - mail : sknproduction.doae@gmail.com

หมายเหตุ : ค่าใช้จ่ายทุกรายการสามารถถัวจ่ายได้

.....